

21.9.23

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS
Minister LZS
Staatssecretaris VWS

Deadline: z.s.m. (i.v.m.
publicatie door CBS op
21-9)

DGLZ
Directie
zorgverzekeringen

Ontworpen door

nota

(ter beslissing)

Publicatie Monitor Stapeling Eigen Bijdragen

Datum Document
24 augustus 2023

Kenmerk
3663290-1051701-Z

Zaaknummer
1051701

Bijlage(n)

DGCZ
DGLZ

1. Aanleiding

In het coalitieakkoord 2021-2025 is afgesproken om de stapeling van eigen bijdragen te monitoren en tegen te gaan. Op 21 september a.s. wordt de monitor over de stapeling van eigen bijdragen door het CBS gepubliceerd. Het is de bedoeling de brief zo kort mogelijk daarop te versturen.

2. Geadviseerd besluit

De minister van VWS wordt geadviseerd de kamerbrief over de publicatie van de monitor stapeling eigen bijdragen mede namens de minister voor LZS en de staatssecretaris van VWS te ondertekenen en aan de Tweede Kamer te verzenden.

3. Kernpunten

- In de monitor is per soort eigen bijdrage en combinatie van soorten eigen bijdragen (binnen of over stelselwetten heen) inzichtelijk gemaakt hoeveel verzekerden c.q. cliënten en huishoudens deze (combinatie van) eigen bijdrage(n) betalen en hoe hoog de gemiddelde eigen bijdrage is. Ook kunnen er uitsplitsingen gemaakt worden naar achtergrondkenmerken als leeftijd, geslacht, huishoudsamenstelling en huishoudinkomen. Op dit moment bevat de monitor informatie over de jaren 2015 t/m 2020.
- In de monitor zijn eigen bijdragen meegenomen die verzekerden moeten betalen uit hoofde van het tot het basispakket behorende verzekerde zorg (Zorgverzekeringswet (Zvw) en Wet Langdurige Zorg (Wlz)) en/of voor ondersteuning vanuit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo 2015). Het gaat om de volgende eigen bijdragen: verplicht eigen risico (Zvw); eigen bijdragen in de Zvw voor extramurale farmacie, ziekenvervoer, kraamzorg en mondzorg; eigen bijdragen in de Wlz; en

eigen bijdragen voor maatwerkvoorzieningen¹ en beschermd wonen in de Wmo 2015.

Kenmerk
3663290-1051701-Z

- Andere kosten zoals de nominale premie voor de basisverzekering of zorgkosten buiten het basispakket, zoals een premie voor een aanvullende verzekering of andere eventuele bijkomende kosten die voortvloeien uit een zorg- of ondersteuningsbehoefte, zijn niet meegenomen.
- In bovenstaande opsomming ontbreken de eigen bijdragen in de Zvw voor hulpmiddelen waarover u in uw brief van 23 december jl. opmerkte dat deze wel onderdeel zouden zijn van de monitor. Het is niet mogelijk gebleken om de eigen bijdragen voor hulpmiddelen in de Zvw op te nemen in de monitor. De reden daarvan is dat er verschillen blijken te bestaan tussen zorgverzekeraars bij het gebruik van declaratiecodes van hulpmiddelen. Daardoor is niet altijd met zekerheid te zeggen welk hulpmiddel exact is geleverd en kunnen de eigen bijdragen voor hulpmiddelen in de Zvw niet met voldoende zekerheid in de monitor worden opgenomen. Met de verzekeraars wordt overlegd zodat op termijn ook de eigen bijdragen voor hulpmiddelen in de monitor kunnen worden opgenomen.
- In de brief wordt aangegeven uit welke tabellen de monitor bestaat en worden enkele technische aandachtspunten benoemd die behulpzaam kunnen zijn bij het lezen van de tabellen. Ook heeft het CBS een toelichting gemaakt die samen met de monitor wordt gepubliceerd.
- Op dit moment kunnen er nog geen uitspraken worden gedaan over de vraag of en zo ja welke conclusies kunnen worden getrokken over de stapeling van eigen bijdragen voor individuen of huishoudens. De komende maanden gaan we bezien of er op basis van de gegevens uit de monitor uitspraken gedaan kunnen worden over stapeling. In het eerste kwartaal van 2024 informeert u de Tweede Kamer over de resultaten van deze beoordeling. U zult dan in dezelfde brief ook reageren op het onderzoek naar de situatie van jonge gezinnen in de Wlz.
- Er staat een PM in de conceptbrief bij de voorbeelden met cijfers. Het is helaas niet mogelijk om de cijfers al te delen aangezien deze cf CBS-regels geheim zijn totdat deze door het CBS zijn gepubliceerd. De cijfers worden voor de brief uitgaat, toegevoegd.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

In het coalitieakkoord is opgenomen: *Daarnaast willen we de stapeling van eigen bijdragen monitoren en tegengaan.* In uw brief d.d. 23 december 2022 heeft u aangegeven in overleg te zijn met het CBS om meer inzicht te krijgen in de stapeling van de verschillende eigen betalingen en toegezegd de Tweede Kamer medio 2023 te informeren over de voortgang van het verkrijgen van cijfers voor deze monitor en het onderzoek naar "jonge gezinnen". Op 14 juni 2023 heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang van de totstandkoming van de monitor en de voortgang van het onderzoek naar "jonge gezinnen".

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Tegelijk met de publicatie van de monitor zal het RIVM een aantal kerncijfers publiceren op de Staat van Volksgezondheid en Zorg.

¹ Vanaf 2020 zitten ook de eigen bijdragen voor algemene voorzieningen met een duurzame hulpverleningsrelatie in de Wmo 2015 in de monitor stapeling eigen bijdragen.

Op 9 augustus jl. publiceerde de Patiëntenfederatie (PFN) hun onderzoek over stapeling zorgkosten. Naar het oordeel van de PFN zou blijken dat 1 op de 5 patiënten zorg mijdt door de kosten. De PFN merkt op dat het Zorgpanel van de PFN niet volledig representatief is voor de Nederlandse bevolking. Jonge mensen zijn ondervertegenwoordigd en deelnemers zijn iets vaker hoog opgeleid. Daarnaast hebben relatief veel mensen een chronische aandoening. In totaal hebben 10.056 mensen deelgenomen aan het PFN-onderzoek.

Kenmerk
3663290-1051701-Z

c. Financiële en personele gevolgen
N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
N.v.t.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
De brief is intern VWS afgestemd met directies MEVA, DMO en LZ en extern met het ministerie van SZW en het CBS.

f. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

g. Toezeggingen
U doet hiermee de toezegging in de brief van 14 juni jl. af dat u na publicatie van de monitor de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk zal informeren over welke informatie over de stapeling van eigen bijdragen in de monitor is opgenomen. U herhaalt de toezegging uit de brief van 14 juni jl. nl. dat u ernaar streeft uiterlijk in het eerste kwartaal van 2024 een inhoudelijke reactie op de monitor te sturen.

h. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering
Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.